
Notat

Til: Formannskapet
Fra: Rådmann

Kopi:

Saknr.	Løpenr.	Arkivkode	Dato
13/3641-18	27578/13	145	11.11.2013

SVAR PÅ SPØRSMÅL FRA REPRESENTANT HOLTEN I FORMANNSKAPET 31.OKTOBER 2013. SAK 13/3641

Rådmann viser til spørsmål fra Holten. Notatet nedenfor er svar på spørsmålene.

Jeg viser til mine spørsmål i Ringerike formannskap under behandlingen av budsjett 2014-2017 for Ringerike kommune. Jeg lovet å presisere dem skriftlig.

1.

I 2012 gikk 36,8% av Ringerike kommunes netto driftsutgifter til pleie- og omsorg, mens gjennomsnittet for kostra-gruppe 13 var 30,8%. Det ønskes en redegjørelse om hva som kan være årsaken til at det ble brukt 6 prosentpoeng mer til dette i Ringerike, samtidig som andre kostra-tall ikke tyder på et merforbruk. Det er dessuten pekt på at gjennomsnittlig lønnsutgifter pr stilling innen pleie- og omsorg ligger ca kr 73.000 over gjennomsnittet for kostra-gruppe 13. I den forbindelse viser jeg også til Almås-rapporten.

2.

Rådmannen har foreslått å styrke budsjettet for Ringerikskjøkken med kr 600.000 pga av bortfall av inntekter. Det trengs derfor en redegjørelse for hvor effektiv driften er. Det vises bl.a. ved å redegjøre for hva som brukerne/institusjonene betaler for den mat de mottar og om det er konkurransedyktige priser.

3.

Dersom det er gjort noen endringer i tilskuddet til foreninger, bes det om en redegjøres for det. Til Blå Kors Bosenter er det foreslått kr 70.000. Jeg er kjent med at denne budsjettposten skal dekke tapt husleie i henhold til avtale. Beløpene som er søkt dekket, var kr 102.600 i 2009, kr 161.250 i 2010, kr 151.100 i 2011 og kr 97.359 i 2012. Taler ikke det for at budsjettbeløpet for 2014 bør økes?

Mvh
Arnfinn J Holten

Rådmannens svar på spørsmålene fra Holten i Formannskapetets møte 31.10.2013

1.

I 2012 gikk 36,8% av Ringerike kommunes netto driftsutgifter til pleie- og omsorg, mens gjennomsnittet for kostra-gruppe 13 var 30,8%. Det ønskes en redegjørelse om hva som kan være årsaken til at det ble brukt 6 prosentpoeng mer til dette i Ringerike, samtidig som andre kostra-tall ikke tyder på et merforbruk. Det er dessuten pekt på at gjennomsnittlig lønnsutgifter pr stilling innen pleie- og omsorg ligger ca kr 73.000 over gjennomsnittet for kostra-gruppe 13. I den forbindelse viser jeg også til Almås-rapporten.

Ringerike kommune har et utgiftsbehov innenfor pleie og omsorg som i 2012 lå på 110,8 % av landsgjennomsnittet på grunnlag av befolkningssammensetning og folkehelseprofil. Kommune-gruppe 13 hadde et gjennomsnittlig behov på 95,4 % av landsgjennomsnittet. Dette er hovedgrunnen til at Ringerike kommune må bruke en større andel av sine ressurser til pleie og omsorg enn andre sammenlignbare kommuner. I tillegg har Ringerike noe lavere inntekter enn gjennomsnittet i kommune-gruppe 13, dette tilsier også at en større andel av inntektene må gå til å dekke lovpålagte oppgaver innenfor pleie og omsorg. Det er også en prioritering av utvidet tjenestetilbud i Ringerike kommune som gjør driften er noe dyrere enn i sammenlignbare kommuner og dermed øker andelen som blir brukt til pleie og omsorg.

KOSTRA- Lønnsutgifter per kommunalt årsverk

Følgende ligger til grunn for utregningen i KOSTRA:

Regnskap 2012	Art 010-099	Art 710	Netto lønn
Fun 234(Dagtilbud)	24 456 575	-831 941	23 624 634
Fun 253 (Institusjon)	170 510 361	-8 368 521	162 141 840
Fun 254 (Hjemmetjeneste)	299 191 208	-17 685 194	281 506 014
Fun 261(Institusjonslokaler)	10 572 367	-945 373	9 626 994
Netto lønnsutgift	504 730 511	-27 831 029	476 899 482

KOSTRA: Årsverk per november 2012	Årsverk
Årsverk pleie og omsorg	758
Fravær (legemeldt og fødselspermisjon)	99
Årsverk i arbeid	659

Lønnsutg.per kommunalt år	kr 724 056
---------------------------	------------

Graver vi litt dypere i tallene finner vi at disse 476,9 mill. kronene inneholder følgende regnskapsposter:

Ringerike kommune	Tall i tusen
Netto lønnsutgift	476 899,0
Omsl.,støttek.og privat avlastn.	-10 000,0
Sum	466 899,0
Sosiale utg., 30%	-107 745,9
Sum	359 153,1
Faste tillegg og overtid, 17,5%	-53 490,9
Ekstrahj, korttidsvikar og ferievikar, 12,4%	-39 621,9
Årslønnskostn.korr for sos.utg, vikar,overtid mm	266 040,3

*Faste tillegg, ekstrahjelp, overtid, korttidsvikar og ferievikar er regnet i prosent av regnskapsført fastlønn.

Tabellen viser at det gjenstår 266 mill. kroner som gjenspeiler årslønnen til de 659 årsverkene som KOSTRA har oppgitt etter informasjon fra Aa-registeret. Dette gir et gjennomsnittlig årslønnsgrunnlag på 403.703 kr pr årsverk innenfor de tjenestene som er definert i øverste tabell.

Årsverkstallene KOSTRA har hentet inn er fra 3. uke i november 2012 og viser at vi har 758 årsverk. Av disse er 99 i fravær. Dette tilsvarer et sykefravær på 13 %, som er noe høyere enn gjennomsnitt for året 2012 som ifølge KOSTRA er 10,4 % (8,7 % for kostragruppe 13). Legger vi gjennomsnitts-fraværet til grunn ville det i KOSTRA vært trukket fra 79 årsverk og lønnskostnadene ville vært fordelt på 679 årsverk som gir en gjennomsnittlig årslønnskostnad på 391.811 kr.

Forklaring på differanse i KOSTRA med sammenlignbare kommuner:

- 1. Ringerike kommune har dyrere institusjonsplasser.** Det er regnet gjennomsnitt av alle plassene. Tjenestene som er samlet på Austjord (Rehabiliteringsavd, Hospice og avlastning for barn og unge) er tjenester Ringerike har valgt å satse på som en av veldig få kommuner. Dette er kostbare tilbud fordi det krever en høyere pleiefaktor enn ordinære institusjonsplasser og gir et mer omfattende tilbud enn loven beskriver. Det brukes ca 40 mill. kroner til drift (uten bygg kostnader og korttidsplasser) til dette utvidede tilbudet på Austjord.
- 2. Høye lønnskostnader kan skyldes at gjennomsnittsansiennitet er over 10 år.** Ringerike kommune har 16 års lønnsstige. Omorganisering og nedbemanning i lengre tid. Omplasseringer grunnet nedbemanning fører til at den som omplasseres beholder eksisterende lønn. Flere ledere og fagledere er siste fire år omplassert grunnet nedbemanning.
- 3. Antall årsverk er mangelfulle.** Overtid, ekstrahjelp og vikarutgifter er kostnader ført inn, men ikke synliggjort i antall faktiske årsverk. Helse og omsorg har vært under stor omstilling og nedbemanning i 4 år. Pleiefaktor er tatt ned på institusjonene. Bemanningen er på marginalnivå. For å sikre en forsvarlig drift, vil det i nødvendige tilfeller settes inn ekstra bemanning for å ivareta forsvarlig drift. Dette er ikke planlagte, uforutsette og akutte hendelser. Dødsleie, akutte urotilstander. Vi har lenge hatt ansettelsesstopp. Dette fører til at eksisterende bemanning/ årsverk må dekke de arbeidsoppgaver som til enhver tid må utføres. Igjen genererer dette økte kostnader som vikar/ ekstra/ overtid uten at det øker årsverkene.
- 4. Høy pleiefaktor på spesialinstitusjon.** Korttidsavd. Rehabiliteringsavd. og hospice har en gjennomsnittlig pleiefaktor på 1.0. Institusjon med demensplasser har en pleiefaktor på 0,92. Resten av institusjonene ligger på 0,7. Tjenester til funksjonshemmede (TTF) utføres i mange små bofelleskap som krever mange nattevakter og dermed høye lønnskostnader.

2.

Rådmannen har foreslått å styrke budsjettet for Ringerikskjøkken med kr 600.000 pga av bortfall av inntekter. Det trengs derfor en redegjørelse for hvor effektiv driften er. Det vises bl.a. ved å redegjøre for hva som brukerne/institusjonene betaler for den mat de mottar og om det er konkurransedyktige priser.

Ringerikskjøkken

Rådmannen mener at Ringerikskjøkken ivaretar en effektiv drift med fokus på økonomi i tillegg til å levere god ernæring til brukerne. Ringerike kommune bruker ca 4-5 mill. kroner (inkl. servicesentre på ca 2,4 mill) til å dekke utgifter som ikke dekkes av salgsinntekter hos Ringerikskjøkken. Rådmann forventer at Ringerikskjøkken i løpet av 2014 finner løsninger for merinntekt eller mindre kostnad slik at det ikke er nødvendig med kompensasjon 600` i 2015. Salgsinntektene er i hovedsak bygget opp slik i dag:

- Enkeltportjoner/ flerportjoner faktureres med kr 55, pr. portjon hovedrett/suppe – dessert. Prisen er vedtatt i kommunestyret.

- Institusjoner; der hvor en har mottakskjøkken prises middagen pr. liter/kilo.

- Alle avtaler som sentralkjøkkenet fremforhandler kommer institusjonene til gode i form av reduserte priser. Ringerikskjøkken har og kommer til å forhandle fram gode priser grunnet stort kvantum og levering på ett sted.

- Salg av mat til andre offentlige virksomheter er ikke en del av kjøkkenets basisproduksjon, men vi følger med på Doffin for eventuelle virksomheter det kan være aktuelt å legge inn et tilbud på - uten å måtte øke grunnbemanningen.

Rådmannen trenger noe mer tid dersom det ønskes en fullstendig oversikt over hvilke priskalkyler som må brukes om Ringerikskjøkken skulle drevet til selvkost og dermed spredt alle sine kostnader på brukere og institusjoner.

SAKSFRAMLEGG: saksnr. 11/766-1 Arkiv H07

RINGERIKSKJØKKEN- DRIFTSSITUASJON OG ØKONOMISKE FORHOLD

Her ble det besvart spørsmål som etter Rådmannens oppfatning er veldig lik de spørsmål som er oppe nå.

DELOITTE ble engasjert til en utredning, rapporten var klar i desember 2011

SAKSFRAMLEGG: saksnr: 11/4549-94 Arkiv H07

RINGERIKSKJØKKEN – KONSEKVENSER AV ENDRET DRIFT. Situasjonen for Ringerikskjøkken er ikke endret etter denne rapporten med unntak av at vi ”mistet” Nittedal i april 2013. (Politikerne/opposisjonen i Nittedal ville ha egne kjøkken ved sine 2 institusjoner - produksjons kjøkken.) Med bakgrunn i rapporten fra Deloitte har Ringerikskjøkken effektivisert driften i produksjonen og tilpasset grunnbemanningen etter dette.

Reduksjon i 2013:

Januar 50 % stilling

Mars 100 % stilling

Juni 100 % stilling

Reduksjon 2014:

50 % stilling (er fortsatt i budsjett 2014)

I produksjonen er det 5,5 årsverk:

1 årsverk går til dietter/spesialkost

3 årsverk går til ompakking. Hjemmeboende/enkeltportjoner. Det pakkes flerporsjoner til avdelingskjøkken på institusjon og bemannede bofelleskap – Hvelven, Hallingby med fler)

1,3 årsverk til produksjon

20 % til transport

3.

Dersom det er gjort noen endringer i tilskuddet til foreninger, bes det om en redegjøres for det. Til Blå Kors Bosenter er det foreslått kr 70.000. Jeg er kjent med at denne budsjettposten skal dekke tapt husleie i henhold til avtale. Beløpene som er søkt dekket, var kr 102.600 i 2009, kr 161.250 i 2010, kr 151.100 i 2011 og kr 97.359 i 2012. Taler ikke det for at budsjettbeløpet for 2014 bør økes?

Formål:	Tilskudd 2013	Tilskudd 2014
Folkevalgte styringsorganer		
Idrettsstipend	25 000	25 000
Støtteenheter og administrasjon		
Støtte til politiske partier	75 000	75 000
TV-aksjonen	100 000	100 000
Oppvekst og kultur		
Den kulturelle skolesekken	162 000	162 000
Prosjekt fargerikt fellesskap	10 000	10 000
Museer	500 000	500 000
Kulturaktiviteter	238 250	238 250
Midtfylke teaterverksted	120 000	120 000
Ringerike kultursenter	800 000	970 000
1. og 17. mai tilskudd og gjennomføring	100 000	100 000
Tilskudd idrettsformål	650 000	650 000
Diverse idrettsformål	131 000	131 000
Skiforeningen	350 000	350 000
Skiløyper	100 000	100 000
Kulturmidler HOK	240 000	240 000
Tilskudd til registrerte trossamfunn	500 000	610 000
Helse og omsorg		
Adaptor	973 000	995 000
BlåKors	330 000	330 000
BlåKors boliger	300 000	300 000
BlåKors bosenter	70 000	70 000
Fontenehuset	1 000 000	1 000 000
Fritidsklubben Nes i Ådal	50 000	50 000
Fritidsklubben Sokna	50 000	50 000
Fritidsklubben Tyrstrand	50 000	50 000
Frivillighetssentralen	668 000	868 000*
Incest-senteret Buskerud	55 000	76 000
Kirkens SOS	30 000	30 000
Menova	1 112 000	1 173 000
Mental helse	22 000	22 000
Positiv Oppvekst	550 000	550 000
Røde Kors	340 000	340 000
Sorg og Omsorg	10 000	10 000
Voldtektsmottaket Drammen	255 000	341 000
Funksjonshemmedes dag	20 000	20 000
Tekniske områder		
Røssholmstranda	25 000	25 000
Ryddeaksjonen	0	250 000
Avsetninger, overføringer		
Kirkelig fellesråd	14 608 000	14 500 000
Ringerike Etablerersenter	250 000	250 000

* Tallet er feil i rådmannens grunnlagsdokument. Riktig forslag til økning er 200.000,- kr ref tabell over nye / endrede behov til slutt i rådmannens grunnlagsdokument.

I forhold til 2013 er følgende tilskudd endret eller nye:

- Ringerike kultursenter - politisk sak om økt tilskudd
- Tilskudd registrerte trossamfunn - økt som følge av statlige føringer
- Adaptor, Menova og Incest-senter Buskerud - inngått avtale om tilskudd tilsier årlig påslag for lønns-/prisvekst
- Frivilligsentralen – økt støtte for å kunne opprettholde dagens nivå.
- Kirkelig fellesråd - justert i tråd med budsjettforslag
- Ryddeaksjonen - nytt tilskudd, politisk sak

Blå Kors husleiedekning:

Leder av Boligsosialt team vurderer hvert år det kravet som kommer fra Blå Kors på dette. Tilskuddsbeløpet er ment å dekke husleie for leiligheter som har stått ledig som følge av at de skal være tilgjengelige for kommunen / boligsosialt team. Tilskuddet er f.eks. ikke ment å dekke en eventuell inntektssvikt som følge av manglende husleieinnbetalinger fra leietakere.

Saksbehandler: Christine Myhre Bråthen